

Finansijski izvještaji za 2022. godinu i izvještaj nezavisnog revizora

„OSIGURANJE AURA” A.D. BANJA LUKA

Banja Luka, mart 2023. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA.....	1
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	6
OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	11
OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	12
ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....	14
ZNAČAJNE RAČUNOVODSVENE PROCJENE.....	23
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	28

AKCIONARIMA DRUŠTVA „OSIGURANJE AURA“ A.D. BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje

Obavili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva „OSIGURANJE AURA“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu “Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2022. godine, odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembar 2022. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i važećim propisima u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Ustanovu u skladu sa *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo i druge naše etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji pojedinačnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije pojedinačnih finansijskih izvještaja u cijelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima. Ključna pitanja kao i primjenjene procedure u vezi sa njima su sledeća:

AKCIONARIMA DRUŠTVA „OSIGURANJE AURA“ A.D. BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna pitanja revizije (nastavak)

Ključno pitanje revizije	Odgovarajuća revizorska procedura
<p>1. Vredovanje tehničkih rezervi neživotnih osiguranja</p>	
<p>Na dan 31.12.2022. godine tehničke rezerve su iznosile 20.991.880 KM što čini 75 % ukupnih obaveza Društva. Sastoje se od rezerve za prenosnu premiju koja na dan bilansa iznosi 14.754.451 KM i rezerve za štete koje na dan bilansa iznose 6.237.429 KM. Njihovo vrednovanje uključuje značajnu procjenu u pogledu neizvjesnih budućih ishoda kao i korištenje kompleksne aktuarske metodologije.</p> <p>S obzirom na sve navedeno vrednovanje tehničkih rezervi neživotnih osiguranja predstavlja ključni rizik u našoj reviziji.</p>	<p>Izvršili smo sljedeće revizorske procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjenu da li je metodologija primjenjena od strane Društva pri izračunu tehničkih rezervi u skladu sa relevantnim propisima, kao i procjenu dosljednosti primjene iste - procjenu adekvatnosti IBNR i RBNS rezervi upoređujući stvarne iznose u prehodnim periodima sa ranijim procjenama kretanja šteta - angažovali smo nezavisnog aktuara koji je napravio proračun IBNR, te smo ga uporedili sa iznosima koje je Društvo iskazalo. - procjenu adekvatnosti objava Društva u dijelu tehničkih rezervi prema zahtjevima odgovarajućih standarda finansijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Društvo je u skladu sa zahtjevima Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulator) sastavilo izvještaje za potrebe Regulatora na dan 31. decembra 2022. godine koji će biti predmet posebnog pregleda revizora i na osnovu kojeg će se izdati poseban nalaz.

AKCIONARIMA DRUŠTVA „OSIGURANJE AURA“ A.D. BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške. Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, kada je to primjenljivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korišćenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjeravada likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija izvršena u skladu sa MSR uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz kada on postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da oni, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, mi koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnog pogrešnog iskaza u finansijskim izvještajima, nastalog usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i izvršavamo revizorske procedure koje odgovaraju tim rizicima i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed greške, pošto kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, lažne iskaze ili zaobilaženje interne kontrole.

AKCIONARIMA DRUŠTVA „OSIGURANJE AURA“ A.D. BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora (nastavak)

- Sagledavamo interne kontrole koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo adekvatnost primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva. Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane rukovodstva i, da li, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, postoji materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovanje po načelu stalnosti. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, mi smo u obavezi da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima, ili da modifikujemo naše mišljenje, ukoliko su takva objelodanjivanja neadekvatna. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma našeg izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prozrokovati da Ustanova prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Dajemo ocjenu opšte prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji prikazuju potkrepljujuće transakcije i događaje na način kojim se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite. Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije.

AKCIONARIMA DRUŠTVA „OSIGURANJE AURA“ A.D. BANJA LUKA

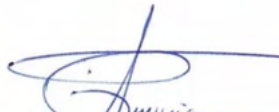
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora (nastavak)

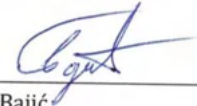
Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja u reviziji čije je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Bajić Saša.

Banja Luka, 14.03.2023. godine



Lužija Bojan
Direktor i ovlašćeni revizor
Kontal doo,
Cara Lazara 9a, Banja Luka



Saša Bajić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
(Izvještaj o finansijskom položaju)
na dan 31. 12. 2022. godine

u KM

Opis	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
AKTIVA			
Stalna imovina		18.164.647	22.543.894
Ostala nematerijalna ulaganja	5.1.	143.219	113.311
Zemljište	5.2.	788.483	666.592
Građevinski objekti	5.2.	703.627	713.871
Postrojenje i oprema	5.2.	1.588.407	1.846.706
Investicione nekretnine	5.2.	7.982.659	7.069.925
Avansi i nekretnine, postojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	5.2.	4.092.248	4.200.680
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	5.3.	1.037.214	1.867.565
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	5.3.	400.000	4.200.000
Ostali dugoročni finansijski plasmani	5.3.	1.428.790	1.865.244
Tekuća imovina		18.921.986	12.493.346
Zalihe materijala	5.4.	2.959	4.483
Dati avansi	5.4.	52.711	67.767
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	5.5.	1.136.847	849.269
Potraživanja po osnovu premije saosigranja reosiguranja i retrocesija u zemlji	5.5.	36.373	82.699
Potraživanja po osnovu učešća u naknadi štete u zemlji	5.5.	757.472	8.953
Ostali kupci i ostala potraživanja	5.5.	22.043	70.158
Potraživanja iz specifičnih poslova	5.6.	807.264	572.079
Druga potraživanja	5.6.	516.201	135.875
Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	5.7.	2.587	594.569
Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	5.7.	9.599.850	6.905.712
Gotovina	5.8.	1.875.923	456.282
Aktivna vremenska razgraničenja	5.9.	4.111.756	2.745.500
POSLOVNA AKTIVA		37.086.633	35.037.240
VANBILANSNA AKTIVA		11.287	57.392
UKUPNA AKTIVA		37.097.920	35.094.632
PASIVA			
Kapital		9.022.563	8.180.076
Akcijski kapital	5.10.	6.250.000	5.250.000
Zakonske rezerve	5.10.	520.417	501.730
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	5.10.	1.409.659	2.054.593
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	5.10.	842.487	373.753
Dugoročna rezervisanja	5.11.	73.429	73.429
Obaveze		27.990.641	26.783.735

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Dugoročne obaveze		5.737.500	6.412.500
Obaveze po emitovanim dugoročnim HOV	5.12.	5.737.500	6.412.500
Kratkoročne obaveze		22.253.141	20.371.235
Obaveze po kratkoročnim kreditima	5.13.	60.000	
Obeveze za premiju i specifične obaveze	5.14.	58.521	22.574
Obaveze po osnovu bruto zarada	5.14.	375.388	310.836
Obaveze po osnovu bruto naknada zarada	5.15.	1.590	480
Druge obaveze iz poslovanja	5.15.	566.702	836.324
Obaveze za poreze i doprinose i druge kratkoročne obaveze	5.15.	199.060	180.178
Obaveze za porez iz rezultata	5.16.		23.712
Prenosne premije neživotnih osiguranja	5.17.	14.754.451	14.014.727
Prenosne premije saosiguranja, reosiguranja i retrocesija			
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	5.17.	6.237.429	4.982.404
Druga pasivna vremenska razgraničenja			
POSLOVNA PASIVA		37.086.633	35.037.240
VANBILANSNA PASIVA		11.287	57.392
UKUPNA PASIVA		37.097.920	35.094.632

DIREKTOR

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
01.01- 31.12.2022. godine

u KM

Opis	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
POSLOVNI PRIHODI		32.271.942	28.467.325
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	5.18.	28.402.113	26.244.084
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reos. u naknadi štete	5.19.	2.106.198	368.279
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja než.osiguranja	5.19.	782.094	888.940
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija,subvencija, dotacija i sl.	5.20.	25.123	74.166
Drugi poslovni prihodi	5.21.	956.414	891.856
POSLOVNI RASHODI		31.996.976	27.257.073
Funkcionalni rashodi		15.084.263	10.936.469
Doprinos za prevetntivu			
Doprinos zaštitnom fondu	5.22.	221.900	232.964
Ostali rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	5.22.	626.570	563.707
Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovornih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja	5.22.	11.165.171	7.540.690
Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	5.22.	1.355.685	870.206
Rezervisanja za štete i udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	5.22.	1.714.937	1.728.902
Troškovi sprovođenja osiguranja		16.912.713	16.320.604
Troškovi amortizacije	5.23.	596.678	514.479
Troškovi materijala, goriva i energije	5.23.	486.486	475.295
Troškovi provizija	5.23.	1.551.052	1.170.688
Troškovi proizvodnih usluga marketinga i reklame	5.23.	9.238.022	9.413.649
Nematerijalni troškovi	5.23.	2.321.367	2.355.242
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	5.23.	2.468.913	2.173.139
Ostali lični rashodi i naknade	5.23.	250.195	218.112
Poslovni dobitak (gubitak)		274.966	1.210.252
Finansijski prihodi	5.24.	295.249	266.450
Finansijski rashodi	5.25.	245.374	135.928
Dobitak (gubitak) redovne djelatnosti		324.832	1.340.774
Ostali prihodi	5.26.	1.390.664	201.840
Ostali rashodi	5.27.	436.908	969.504
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	5.28.	82.875	185.194
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	5.29	67.173	
Prihodi po osnovu promj. računov. politika i ispr. grešaka iz ranijih god.	5.30.	60.437	105.312
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	5.31.	499.973	367.730
Dobitak (gubitak) prije oporezivanja		854.764	495.886
Poreski rashodi perioda		12.277	122.133
Neto dobitak (gubitak) tekućeg perioda		842.487	373.753

DIREKTOR

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine

u KM

Opis	Prethodna godina	Tekuća godina
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	32.041.353	28.318.605
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	31.090.485	27.512.558
Prilivi od premije reosiguranja i retrocesija	13.425	
Prilivi od učešća u naknadi štete	59.337	59.223
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	878.106	746.824
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	31.150.937	27.268.881
Odlivi po osn. nakn. šteta iz osig. i udjela u štetama iz saosig. i dati avansi	10.626.264	166.324
Odlivi po osn. nakn. šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija		7.471.091
Odlivi po osnovu premija saosig. reosiguranja i retrocesija	585.686	652.866
Odlivi po osnovu isplata zarada, nakn. zar. i ostalih l. rashoda	2.850.558	2.283.044
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	1.579.505	1.711.574
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	226.050	132.672
Odlivi po osnovu poreza na dobit	234.382	162.937
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	15.048.492	14.688.373
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	890.416	1.049.724
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	7.076.781	5.804.678
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	945.838	252.083
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	15.500	26.000
Prilivi po osnovu kamata	235.090	237.546
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	5.880.353	5.289.049
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	5.869.978	11.103.646
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	59.400	1.310.388
Odlivi po osnovu kupovine akcija		
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina postrojenja i opreme	1.309.218	1.613.258
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	4.501.360	8.180.000
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1.206.803	
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		5.298.968
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	60.000	6.750.000
Prilivi po osnovu ostalih kratkoročnih i dugoročnih obaveza	60.000	6.750.000
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	737.578	2.837.412
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi		2.499.912
Odlivi po osnovu ostalih kratkoročnih i dugoročnih obaveza	737.578	337.500
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		3.912.588
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	677.578	
Ukupni prilivi gotovine	39.178.134	40.873.283
Ukupni odlivi gotovine	37.758.493	41.209.939
Neto priliv (odliv) gotovine	1.419.641	(336.656)
Gotovina na početku obračunskog perioda	456.282	792.938
Gotovina na kraju obračunskog perioda	1.875.923	456.282

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine

u KM

Vrsta promjene na kapitalu	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA PREDUZEĆA			
	Akcijski kapital	Zakonske rezerve,emisiona premija, statutarne i dr. rezerve	Akumulisani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	UKUPNO
	u KM	u KM	u KM	u KM
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	5.250.000	460.538	4.595.785	10.306.323
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			373.753	373.753
Objavljene dividende		(41.192)	2.541.192	2.500.000
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022.	5.250.000	501.730	2.428.346	8.180.076
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			842.487	842.487
Objavljene dividende		(18.687)	1.018.687	1.000.000
Emisija akcijskig kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	1.000.000			1.000.000
Stanje na dan 31.12.2022.	6.250.000	520.417	2.252.146	9.022.563

1. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo za osiguranje "Osiguranje Aura" a.d., Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") osnovano je 14. novembra 2007. godine kao akcionarsko društvo za obavljanje poslova osiguranja, i to na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-002637. Kao obveznik direktnih poreza Društvo je od strane Poreske uprave evidentirano pod brojem 4402741620001. Matični broj Društva je 11029388.

Osnovna djelatnost Društva je pružanje usluga ostalih osiguranja pod šifrom 65.12.

Rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske br. 05-242-1/07 od 31. oktobra 2007. godine Društvo je dobilo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja za sve vrste neživotnih osiguranja, iz člana 49. stav 2. tačka a) Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 17/05).

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima te Statutom Društva organi Društva su:

- Skupština Društva,
- Upravni odbor Društva,
- Direktor Društva,
- Odbor za reviziju i interni revizor.

Članovi Upravnog odbora su:

- Radenko Vujić, predsjednik,
- Milan Mihajlo, član,
- Nikola Vojvodić, član

Članovi Odbora za reviziju:

- Vladimir Stanimirović, predsjednik
- Sladojević Nenad, član
- Siniša Đukić, član

Direktor Društva: Vujić Radenko

U posmatranoj godini održane su četiri sjednice skupštine akcionara i to jedna redovna i dvije vanredne održane na kojoj su donesene sljedeće Odluke: Odluku o usvajanju godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, Odluku o usvajanju konačne ocjene i mišljenja ovlaštenog aktuara na finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o poslovanju, Odluku o usvajanju Izvještaja nezavisnog revizora o reviziji finansijskih izvještaja 2021. godinu. Odluku o usvajanju plana poslovanja za 2021. godinu, Odluku o imenovanju aktuara, Odluka o planu investicione politike, Odluka o povećanju osnovnog kapitala IV emisijom običnih akcija, Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Društva i prečišćenog teksta Statuta, kao i druge.

U 2022. godini bilo je 17 sjednica upravnog odbora. Na njima su donesene odluke iz redovnog poslovanja UO u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, usvojeni akti poslovne politike, sazivane redovne i vanredne sjednice skupštine akcionara, kao i usvojeni nacrti prijedloga odluka sa održane skupštine akcionara, odluke o osnivanju i zatvaranju poslovnih jedinica.

Na 4 sjednice odbora za reviziju su donesene Odluke o usvajanju plana rada interne revizije, razmatranje izvještaja o radu interne revizije i usvajanje odluke o izmjenama i dopunama poslovnika o radu OzR.

Odluku o povećanju osnovnog kapitala emitovanjem IV emisije akcija Društvo je povećalo osnovni kapital u iznosu od 1.000.000,00 KM iz neraspoređene dobiti.

Društvo obavlja poslove osiguranja preko organizacionih jedinica – filijala i poslovnica, sa sjedištem u Banjoj Luci i u sljedećim gradovima RS: Trebinje, Rogatica, Bileća, Doboj, Kozarska Dubica, Zvornik, Bijeljina, Prijedor, Šamac, Sokolac, Novi Grad, Čelinac, Srbac, Gradiška, Nova Topola, Brčko, Istočno Novo Sarajevo, Kotor Varoš, Mrkonjić Grad, Pale, Foča, Nevesinje, Gacko, Gračanica, Modriča.

Na tržištu FBiH, Društvo posluje preko Filijale Sarajevo sa poslovnicama u Zenici, Živinicama Gračanici, Bihaću, Cazinu, Tuzli, Olovu, Kalesiji, Maglaju, Bosanski Petrovac, Sanski Most, Bosanskoj Krupi, Tešnju, Zavidovići, Visokom, Drvaru, Kiseljaku, Kaknju, Gradačcu, Vogošći, Bužimu i Bugojnu.

U okviru navedenih poslovnica rade prodajna mjesta i prodajne kancelarije.

Društvo je dana 31. decembra 2022 godine imalo 218 zaposlenih radnika (31. decembra 2021. godine - 217 radnika). Prosječan broj zaposlenih radnika na bazi časova rada iznosi 214.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS) i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obaveza da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IABS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom novim Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje („Službeni glasnik RS, broj 108/15), Pravilnikom o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama na kapitalu (Službeni glasnik RS, broj 63/16), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrasca finansijskih izvještaja za društva za osiguranje (Službeni glasnik RS, broj 63/16).

Iznosi u finansijskim izvještajima su izraženi u konvertibilnim markama (KM). U skladu sa članom 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH (Službeni glasnik BiH broj: 29/02) službeni devizni

kurs za valutu Bosne i Hercegovine je jedna konvertibilna marka za 0,511292 eura, odnosno jedan euro iznosi 1,95583 KM.

Radi usklađivanja finansijskog izvještaja sa MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, Društvo je sačinilo finansijske izvještaje po bilansnim šemama i kontnom okviru za Društva za osiguranje.

Društvo je u sastavljanju finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su obrazložene u napomeni 3. uz finansijske izvještaje, a koje su zasnovane na važećim računovodstvenim propisima, propisima iz oblasti osiguranja i poreskim propisima Republike Srpske.

U toku obračuna primjenjeni su sljedeći Međunarodni računovodstveni standardi: MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, MRS 10 – Događaji nakon datuma bilansiranja, MRS 12 – Porez na dobit, MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 18 – Prihodi, MRS 19 – Rezervisanja za zaposlene, MRS 32 – Finansijski instrumenti: objavljivanje i presentacija, MRS 36 – Obezvredjenje sredstava, MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze, i potencijalna sredstva, MRS 38 – Nematerijalna sredstva, MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i vrednovanje, MRS 40 – Ulaganje u nekretnine i ostali.

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

b) Osnova mjerenja

Finansijski izvještaji sačinjeni su na osnovu istorijskog troška i na osnovu fer vrijednosti (finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti).

c) Korištenje pretpostavki i procjena

Presentacija finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj zahtjeva od rukovodstva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na prezentovanje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodavljanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama koje su raspoložive na dan sastavljanja finansijskih izvještaja a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi od premija i prenosne premije

Prihodi od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Provizije i drugi troškovi koji se odnose na prenosne premije se razgraničavaju prema periodu kojem pripadaju. Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se obračunava na kraju obračunskih perioda.

Prenosna premija kod neživotnih osiguranja se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu ukupnu premiju osiguranja. Prenosna premija se ne obračunava u slučajevima kada se fakturisanje premije vrši na mjesečnoj osnovi.

3.2. Prihodi po osnovu kamata

Prihodi po osnovu kamata se najvećim dijelom odnose na obračunate kamate na oročene depozite i dijelom na kamate po osnovu ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti, i evidentirani su u obračunskom periodu u kome su prihodi i nastali.

3.3. Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Društvo vrši rezervisanje za prijavljene, a nelikvidirane štete na osnovu pojedinačne procjene iznosa štete, koji će Društvo morati da plati, na bazi očekivanog iznosa isplate za svaku pojedinu rezervisanu štetu. Za prijavljene a nelikvidirane štete za koje nije utvrđena visina odštete, rezerviše se najmanje prosječan iznos likvidirane štete u obračunskom periodu za koji se utvrđuje finansijski rezultat. Iznos prijavljenih šteta koje će se isplaćivati u obliku rente rezerviše se u kapitalizovanom iznosu sadašnje vrijednosti svih budućih renti.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

3.4. Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete

Rezervisanje sredstava za nastale, a neprijavljene štete vrši se primjenom dvije metode obračuna. U skladu sa Pravilnikom Društvo je izvršilo obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete metodom očekivane kvote šteta i metodom lančanih ljestvica. Rezervacija za nastale neprijavljene štete jednaka je višem rezultatu od prethodno pomenuta dva obračuna.

3.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki opreme i nematerijalnih ulaganja su u izvještaju o ukupnom rezultatu u stvarno nastalom iznosu.

3.6. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan izvještaja o finansijskom položaju, preračunati su u konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija izvještaja o finansijskom položaju iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret rezultata poslovanja.

3.7. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su određiva nemonetarna sredstva koja služe za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se sredstva koja ispunjavaju zahtjeve propisane standardom MRS 38 -nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine/ poreze koji se ne mogu odbiti i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se vrši u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcijalni metod amortizacije. Stopa amortizacije iznosi 16,80%.

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljište, građevinski objekti, oprema, investicione nekretnine, ulaganja na tuđim nekretninama i opremi i nekretnine u pripremi.

U momentu nabavke ova imovina se vreduje po nabavnoj vrijednosti koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove pribavljanja sredstava.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuje po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezbjeđenja).

Sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme uvećava se za naknadna ulaganja po osnovu adaptacije, zamjene dijelova i generalnih popravki, pod uslovom da se ova ulaganja mogu izmjeriti i da ona produžuju korisni vijek sredstava.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme se vrši primjenom proporcionalne metode amortizacije. Na nabavnu vrijednost su primjenjene slijedeće amortizacione stope:

- građevinski objekti 1,3 %
- motorna vozila 15,5 %
- računarska oprema 20%
- ostala oprema 10-12,5 %

3.9. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje Društvo kao vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi obavljanja redovnog poslovanja iz registrovane djelatnosti.

Investicione nekretnine se vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, investicione nekretnine se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije). Investicione nekretnine se amortizuju primjenom proporcionalnog metoda amortizacije. Primjenjuje se stopa amortizacije od 1,3%.

Na kraju poslovne godine Društvo je izvršilo procjenu investicionih nekretnina.

3.10. Ulaganja na tuđim nekretninama

Ulaganja na tuđim nekretninama su iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjena za ispravku vrijednosti i eventualna obezvrjeđenja. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu odbiti i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Ulaganja u tuđe nekretnine se amortizuju proporcionalnom metodom amortizacije u skladu sa periodom korištenja nekretnina na kojima su izvršena ulaganja.

3.11. Obezvrjeđenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja nekretnina postrojenja i opreme

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva vrši provjeru obezvrjeđenosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina postrojenja i opreme prikazane u poslovnim evidencijama. Ukoliko postoje indicije obezvrjeđenja vrši se procjena nadoknadivog iznosa. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u poslovnim evidencijama, vrijednost sredstva iskazanog poslovnim evidencijama se

smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti. Obezvrjeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, vrijednost sredstava prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promjenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrjeđenje. Poništenje obezvrjeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda.

3.12. Finansijski plasmani

Za potrebe mjerenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- a) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha
- b) Ulaganja koja se drže do dospijeca
- c) Potraživanja i dati krediti
- d) Finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju

Sve finansijske plasmane koji se drže do jedne godine Društvo klasifikuje kao kratkoročne, a plasmane koji se drže u periodu dužem od jedne godine Društvo klasifikuje kao dugoročne.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha su:

- a) Finansijska sredstva koja zadovoljavaju bilo koja od sledećih uslova:
 - stečen sa ciljem prodaje i/ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti
 - predstavljaju dio portfolia finansijskih sredstava kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz da su finansijska sredstva za kratkoročno ostvarenje dobiti ili
 - derivati, osim ako su označeni kao i da predstavljaju dio efektivnog hedžing instrumenta
- b) poslije početnog priznavanja naznačena od strane entiteta po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska sredstva namjenjena trgovanju se inicijalno vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost kod ovog tipa finansijskih sredstava ne uključuje transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati kupovini /sticanju/izdavanju finansijskog sredstva. Ovi troškovi se u cjelosti evidentiraju na teret bilansa uspjeha u trenutku kupovine/sticanja/izdavanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava namjenjenih trgovanju se vrši po fer vrijednosti koja se određuje na aktivnom tržištu (berzi) i predstavlja ponuđenu cijenu berze na dan vrednovanja finansijskog sredstva. Promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava namijenjenih trgovanju obuhvataju se u korist/teret bilansa uspjeha perioda u kome su nastale.

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea

Ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, korištenjem metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrijednost je nabavna vrijednost umanjena za otplate glavnice, korigovana za svaku razliku između nabavne vrijednosti i iznosa dospijea i umanjena za bilo koji otpis usljed obezvrjeđenja ili nenaplativosti. Efektivna kamatna stopa je stopa po kojoj se diskontuje očekivani tok budućih gotovinskih plaćanja do dospijea.

Potraživanja i dati krediti

Potraživanja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti uz korekciju za ispravku vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti ili nenaplativosti. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se na osnovu procjene rukovodstva Društva, i to indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijea za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

Procjena ispravke vrijednosti potraživanja vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 10/09, u daljem tekstu: Pravilnik) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika i načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 91/14). Kriterijumi utvrđeni navedenim Pravilnikom za procjenjivanje ispravke vrijednosti potraživanja navedeni su u napomeni 3.16.

Dati krediti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrijednost je nabavna vrijednost umanjena za otplate glavnice, korigovana za svaku razliku između nabavne vrijednosti i iznosa dospijea i umanjena za bilo koji otpis usljed obezvrjeđenja ili nenaplativosti.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju finansijska sredstva koja nisu klasifikovana u prethodnoj grupi finansijskih sredstava.

Početno vrednovanje finansijskih sredstava koja su raspoloživa za prodaju vrši se po nabavnoj vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se direktno mogu pripisati njihovoj kupovini/sticanju/izdavanju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju vrši se po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na aktivnom tržištu (berzi) i predstavlja ponuđenu cijenu berze na dan vrednovanja finansijskog sredstva. U slučaju odsustva aktivnog tržišta naknadno vrednovanje se vrši na osnovu najbolje procjene o iznosu fer vrijednosti izvršenih ulaganja korištenjem metoda diskontovanja novčanih tokova ili oslanjanjem na mišljenje nezavisnog eksperta.

Promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju evidentiraju se direktno u kapitalu.

Ukoliko Društvo utvrdi dugoročni i značajan pad fer vrijednosti na sredstvu raspoloživom za prodaju, svi kumulirani gubici priznati direktno u kapitalu se prenose sa pozicije kapitala u bilans uspjeha, iako sredstvo nije isknjiženo.

Društvo u svom portfoliju nema hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani koji se odnose na ulaganja u formiranje rezervnog fonda Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini i Fonda za naknadu šteta Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, iskazani su po nominalnoj vrijednosti na dan ulaganja, uvećane za pripisanu kamatu.

Ostali dugoročni finansijski plasmani se odnose na dugoročno oročena novčana sredstva kod banaka i dugoročne zajmove date pravnim licima.

Potraživanja za premije

Potraživanja za premije obuhvataju potraživanja za premiju i učešća u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu.

Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima, rukovodstvo procjenjuje iznos ispravke vrijednosti kojom se potraživanje svodi na realnu vrijednost terećenjem ostalih rashoda.

Procjenjivanje pozicija aktive

Društvo vrši procjenjivanje pozicija aktive u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 10/09, u daljem tekstu: Pravilnik).

Pozicije aktive klasifikuju se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti, koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijehća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Rezervisanja za potencijalne gubitke terete rezultat poslovanja Društva.

U skladu sa Pravilnikom, sva potraživanja Društva razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

1) Prva kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s docnjom do tri mjeseca;

2) Druga kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, ali se ne očekuje njeno pogoršanje, osim potraživanja od nesolventnog i nelikvidnog dužnika,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do pet, a izuzetno s docnjom do šest mjeseci;

3) Treća kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do sedam, a izuzetno s docnjom do devet mjeseci;

4) Četvrta kategorija:

- a) potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom od preko devet mjeseci,
- v) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu,
- g) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije reosiguranja ne plaća poslije isteka perioda reosiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda reosiguranja za tu godinu,
- d) potraživanja od lica koje je povezano lice s društvom za osiguranje, a koja bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Iznos rezervisanja za potencijalne gubitke dobija se primjenom sljedećih procenata na bruto iznos potraživanja od komitenata:

Kategorija	% rezervisanja
Prva	5%-10%
Druga	25%-50%
Treća	50%-75%
Četvrta	100%

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Izdvojena sredstva za preventivu

Izdvojena sredstva za preventivu obrazuju se izdvajanjem iz bruto premija svih vrsta osiguranja. Izdvojena sredstva za preventivu se mogu koristiti za potrebe preventive u skladu sa internim aktom i propisima za preventivu, kao i evropskim standardima donijetim od strane Evropskog komiteta osiguranja. Izdvojena sredstva obrazuju se izdvajanjem u visini 1% od bruto premije obaveznih vidova osiguranja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze. Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u iznosu primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjena za otplate glavnice, uvećana za iznose kapitalizovanih kamata i umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Finansijske obaveze su iskazane po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope. Obaveze po osnovu kamata na finansijske obaveze se evidentiraju na teret finansijskih rashoda u periodu na koji se odnose i prikazuju u okviru ostalih kratkoročnih obaveza. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla

3.13. Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po dobitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju – bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan je sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost (PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine. Članom 25 navedenog Zakona usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

3.14. Beneficije zaposlenih

a) Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine, radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate Društva ili tri prosječne plate radnika, ako je to za njega povoljnije. Kao osnovica za obračun uzima se najveća mjesečna plata ostvarena u poslednjih 12 mjeseci prije ostvarivanja prava na penziju. Na osnovu IAS 19 – Primanja zaposlenih zahtijeva se obračun i evidentiranje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih

na otpremnine. Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je izvršilo obračun i evidentiranje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine u svojim finansijskim izvještajima.

3.15. Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljiv dio društva koji je angažovan na pružanju usluga (poslovni segment) ili na pružanju usluga u određenom ekonomskom okruženju (geografski segment) koji u sebi sadrži rizike i koristi različite od onih u drugim segmentima.

4. RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Ove objave nadopunjuju bilješku o upravljanju izmjenjenim rizicima i bilješku o upravljanju rezervama osiguranja. Društvo sačinjava procjene i pretpostavke o budućnosti. Takve pretpostavke i procjene, po definiciji će rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene vezane uz rezervacije za ugovore o osiguranju predstavljaju najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena.

4.1. Glavni izvori neizvjesnosti

Procjene neizvjesnosti vezane uz rezerve

Najznačajnije promjene vezane za finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima razumno oprezan pristup formiranju rezervisanja u skladu sa regulativom Agencije za osiguranje RS.

Dobici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Potrebe za umanjivanjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortizovanom trošku se primjenjuje kako je navedeno u računovodstvenoj politici.

Procjena neizvjesnosti rizika uz sudske sporove

Za sudske postupke koji se vode protiv društva, ali se ne odnose na štete, Društvo je formiralo rezervu.

Društvo računa poreske obaveze u skladu sa poreskim propisima RS. Poreske prijave odobrava poreska uprava koja ima pravo na naknadne kontrole.

Regulatorni zahtjevi

Agencija za osiguranje RS je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Društva i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u skladu sa odgovarajućim propisima.

4.2. Ključne računovodstvene prepostavke u primjeni računovodstvenih politika

a) Upravljanje rizikom osiguranja

Primarni rizik kojem je društvo izloženo po ugovorima o osiguranju je rizik da stvarne štete i naknade, ili vrijeme njihovog nastanka, bude različito od očekivanih. Na ovo utiču učestalost i veličina šteta, stvarne isplate naknada i naknadni razvoj dugoročnih šteta. Cilj Društva je da osigura da rezerve društva budu dovoljne za pokriće ovih obaveza.

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost osiguranja kao djelatnosti. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski i rizik rezervisanja. Oni se tiču adekvatnih premijskih tarifa i adekvatnih rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnom osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj te predstavlja rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezervi predstavlja rizik da je ukupan nivo tehničkih rezervi krivo procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti. Rizik odustajanja predstavlja neočekivano veću ili manju premijsku stopu odustajanja od polisa.

Upravljanje rizicima

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz procedure odobravanja transakcija, cijena usluga i reosiguranjem. Strategija pribave teži diverzifikaciji koja će osigurati uravnotežen portfelj. Društvo reosigurava dio rizika pribave kako bi se kontrolisala izloženost gubicima i zaštitio kapital. Adekvatnost obaveza procjenjuje se uzimajući u obzir odgovarajuću imovinu.

Koncentracija rizika osiguranja

Uprava Društva vjeruje da Društvo nema značajnih koncentracija izloženosti prema bilo kojoj skupini osiguranika.

b) Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslovanja

Na datum izvještavanja formira se rezervacija za procijenjeni konačan trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizilaze iz događaja nastalih do tog datuma, bilo da je prijavljena ili ne, skupa sa odgovarajućim troškovima obrade štete umanjeno za već likvidirane iznose.

Obaveze za prijavljene štete (RBNS) je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzevši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i dokaze o iznosima sličnih šteta. Pojedinačne štete se redovno pregledavaju i rezerva se redovno ažurira kada se prijave nove informacije.

Udio reosiguranja se određuje na osnovu ugovora o reosiguranju koji je vrijedio u trenutku nastanka štete.

Procjena rezervi za nastale neprijavljene štete (IBNR) je podložna većem stepenu neizvjesnosti nego rezerve za prijavljene štete.

Ključne metode za obračun IBNR, koje se nisu mjenjale u odnosu na prethodnu godinu su:

- Metoda ulančanih ljestvica
- Metoda očekivane kvote šteta

Pretpostavke koje imaju najveći uticaj na mjerenje iznosa rezervi za neživotna osiguranja su sledeće:

Očekivana kvota šteta

Kvota šteta predstavlja omjer nastalih šteta u odnosu na zarađene premije. Očekivana kvota šteta prati trend kvote šteta proteklih godina.

Preostali faktor razvoja šteta

Za štete „dugog repa“ nivo rezervi u velikoj mjeri zavisi o procjeni razvoja šteta od poslednje godine razvoja za koju postoje istorijski podaci do konačnog razvoja. Preostali faktori razvoja šteta se procjenjuje matematičkim metodama ili se baziraju na aktuarskoj procjeni.

Test adekvatnosti obaveza

Očekivani novčani tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na osnovu iskustva iz proteklog perioda i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test je proveden na ukupnom neživotnom portfelju.

Osjetljivost dobiti ili gubitaka na promjene značajnih varijabli

U neživotnim osiguranjima, varijable koje imaju najveći uticaj na obaveze osiguranja odnose se na nastanak šteta i promjene u troškovima.

4.3. Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koje imaju značajni uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova

Društvo nudi osiguranje nezgode, zdravstveno osiguranje, osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osiguranje vazduhoplova, osiguranje plovila, osiguranje robe u prevozu, osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, vazduhoplove i plovila, osiguranje od opšte građanske odgovornosti, osiguranje kredita, osiguranje garancija, osiguranje od različitih finansijskih gubitaka i osiguranje pomoći. Društvo ima mogućnost uvećanja premije kao i odbijanje šteta koje proizilaze iz prevara. Buduće štete su glavni izvor neizvjesnosti koji utiče na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova. Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen sumom osiguranja koja je utvrđena u polisi osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizilaze iz regulative koja daje pravo prijave štete prije stupanja na snagu zastare (3 godine). Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizilazi iz osiguranja nezgode.

4.4. Upravljanje finansijskim rizicima

Ovi rizici uključuju tržišni, kreditni i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu sa sažetkom načina na koje Društvo upravlja tim rizikom.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- Valutni rizik – rizik da će se vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene kursa.
- Rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se fer vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- Cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu.

Kamatni rizik

Društvo nema obaveze po uzetim kreditima i promjene kamatnih stopa ne utiču na nivo tehničkih rezervi. Sva kamatorna ulaganja Društva na dan izvještavanja nose fiksnu kamatnu stopu tako da ne bi bilo direktnog efekta na dobit ili gubitak u slučaju promjene kamatnih stopa.

Cjenovni rizik

Glavni izvor izloženosti cjenovnom riziku su ulaganja u hartije od vrijednosti. Cilj Društva je ulaganje u diverzifikovani portfelj visoko kvalitetnih, likvidnih HOV. Portfelj Društva je ograničen parametrima koje donosi Uprava društva i regulatorni organ.

Rizik promjene kursa

Društvo je izloženo riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. Te transakcije su uglavnom vezane za likvidirane ino štete. Obim i značaj tih transakcija i eventualni rizik u vezi sa njima praktički ne mogu uticati na dobitak ili gubitak Društva.

Kreditni rizik

U toku svog redovnog poslovanja Društvo je izloženo kreditnom riziku. Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće izmiriti svoje ugovorene obaveze ili će rezultirati finansijskim gubitkom. Izloženost

Društva i kreditni rejting klijenta stalno se nadgledaju a ukupna vrijednost zaključnih finansija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Društvo permanentno prati finansijske struje i poslovanje svojih značajnih komitenata odnosno izloženosti riziku deponovanja i ulaganja sredstava.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja pozicijama. U izvještajnom periodu. Društvo je vodilo računa o likvidnosti i na taj se način štitilo od prekomjerne izloženosti riziku bočne strukture i strukture neusklađenosti imovine sa obavezama. Rukovodstvo Društva svakodnevno razmatra izvještaj i stanje deponovanih sredstava. Empirijski se utvđuje kritični dan za likvidnost Društva, odnosno datumi značajnog odliva sredstava. Na osnovu identifikacije raspoloživih sredstava i dnevno utvrđenih potreba, donosi se odluka o korištenju sredstava. Dugoročna značajna finansijska ulaganja odnose se na dugoročno oročene depozite u komercijalnim bankama u RS o čemu je bilo riječi u prethodnom tekstu. Ulaganja su iskazana u vrijednosti oročenih depozita.

5. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5.1. Nematerijalna ulaganja

Opis	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	178.340	178.340
Povećanja:		
Nove nabavke	57.067	57.067
Stanje na kraju godine	235.407	235.407
Kumulirana ispravka vrijednosti		
Stanje na početku godine	92.144	92.144
Povećanja:		
Amortizacija	27.159	27.159
Stanje na kraju godine	119.303	119.303
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2022. godine	143.219	143.219
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2021. godine	113.311	113.311

Nematerijalna ulaganja na dan izvještavanja, u skladu sa MRS 38 – Nematerijalna sredstva, iskazana su prema nabavnoj vrijednosti umanjenoj za amortizaciju. Amortizacija nematerijalnih ulaganja se vrši u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Stopa amortizacije iznosi 16,80%. Nematerijalna ulaganja na 31.12.2022. godine iznose 143.219 KM. Povećanje ove pozicije je rezultat dodatnog ulaganja u informacijski sistem.

5.2. Nekretnine postrojenja i oprema

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Investicione nekretnine	Nekretnine u pripremi i	Ukupno
Nabavna vrijednost:						
Stanje na početku godine	666.592	788.006	3.638.437	7.525.185	4.200.680	16.818.900
Povećanja:						
Nove nabavke	121.891		179.726	1.010.843		1.312.460
Smanjenja:						
Rahod, prodaja i dr					108.433	108.433
Stanje na kraju godine	788.483	788.006	3.818.163	8.536.028	4.092.248	18.022.927

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Ispravka vrijednosti:						
Stanje na početku godine		74.135		455.259	1.791.731	2.321.126
Povećanja:						
Amortizacija		10.244		98.109	438.025	546.378
Procena						
Smanjenja:						
Stanje na kraju godine		84.379		553.369	2.229.756	2.867.504
Sadašnja vrijednost						
31.12.2022. godine	788.483	703.627	4.092.248	7.982.659	1.588.407	15.155.424
31.12.2021. godine	666.592	713.871	4.200.680	7.069.925	1.846.706	14.497.774

U toku 2022. godine izvršena je nabavka nove opreme u iznosu od 179.726 KM. Nabavka se većim dijelom odnosi na proširenje voznog parka društva to jest kupovinu određenog broja službenih automobila kao i nabavku kancelarijskog namještaja i računarske opreme za novootvorene poslovne jedinice. Tekuća amortizacija iznosi 438.025 KM a sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine 1.588.407 KM.

Pozicija investicione nekretnine se uvećala za 1.010.843 KM. kao rezultat završetka objekta društva u Bijeljini vrijednosti od 838.344 KM kao i dodatnih ulaganja u održavanje ostalih investicionih nekretnina. Tekuća amortizacija je iznosila 98.109 KM.

Ulaganja u građevinske objekte u toku 2022 godine nije bilo.

Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine u pripremi iznose 4.092.248 KM i povećali su se u odnosu na prethodnu godinu za 2,58%. Rezultat je to novog ulaganja u poslovne objekte u izgradnji u Banja Luci, Kostajnici i Istočnom Sarajevu.

Opis	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Poslovni objekt u Banja Luci	3.553.065	2.899.519
Suvlasnički dio nekretnine u Sarajevu (za smještaj biroa zelene karte u BIH)	47.666	47.666
Građevinski objekat u izgradnji u Kostajnici	347.123	300.933
Suvlasnički dio nekretnine u Sarajevu (Agencija za nadzor osiguranja FBIH)	75.846	75.846
Građevinski objekt u izgradnji-Bijeljina		838.344
Građevinski objekt u izgradnji-Istočno Sarajevo	68.547	38.372
Ukupno:	4.092.248	4.200.680

5.3. Učešća u kapitalu i ostali dugoročni finansijski plasmani

Opis	Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	Ostali dugoročni finansijski plasmani	Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	Ukupno
Sadašna vrijednost				
31.12.2022. godine	1.037.214	1.428.790	400.000	2.866.004
31.12.2021 .godine	1.867.565	1.865.244	4.200.000	7.932.809

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica odnosi se na ulaganje u akcije sledećih mikrokreditnih Društava:

Opis	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
MKD KREDIS	786.034	722.011
MKD AURIS	251.278	1.145.554
Ukupno:	1.037.312	1.867.565

Pozicija učešće u kapitalu ostalih pravnih lica manja je za 830.253 KM.

Vrijednost akcija pravnog lica „MKD Auris“ Banja Luka, sa 12,50% učešćem u vlasništvu je umanjena u toku 2022 godine na osnovu prodaje paketa akcija ovog društva u iznosu od 735.000 KM i njihovog vrednovanja na osnovu učešća u ostvarenoj dobiti ranijih godina.

Vrijednost akcija pravnog lica „MKD Kredis“ uvećana je po osnovu vrednovanja tih akcija na osnovu učešća u ostvarenoj dobiti ranijih godina.

Ostali dugoročni plasmani odnose se na:

Opis	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
<i>Obavezna dugoročna ulaganja:</i>		
Biro zelene karte u BIH	658.642	620.275
Dugoročni zajam-AC Alfa	600.000	900.000
Dugoročni zajam-ostali	170.148	344.969
<i>Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana</i>		
Ukupno:	1.428.790	1.865.244

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2022. godine iznose 1.428.790 konvertibilnih maraka i odnose se na sredstva uplaćena za formiranje sredstava rezervnog fonda i fonda za naknadu šteta Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, te na dugoročni zajam privrednom društvu Auto centar Alfa d.o.o. u visini od 600.000,00 KM. Zajam je osiguran založnim pravom prvog reda na nekretnini u skladu sa pravilnikom o ulaganju sredstava društava za osiguranje za pokriće tehničkih rezervi društva.

Sredstva u Rezervnom fondu Biroa Zelene Karte BiH iznose 401.563 KM. Ovaj fond je ustanovljen na nivou BiH po osnovu reosiguranja zelene karte. Sredstva se formiraju po osnovu utvrđenog broja samopridržaja,

pomnoženim sa ugovornim samopridržajem reosiguravajućeg pokrića. Sredstva Rezervnog fonda se tretiraju kao unaprijed plaćena sredstva po nastalim prijavljenim, i nastalim a neprijavljenim štetama zelene karte, a sve u skladu sa međunarodnim sporazumima. U posmatranom periodu, Društvo je po ovom osnovu Birou Zelene Karte BiH uplatilo iznos od 38.367,22 KM.

Ova sredstva se koriste za plaćanje odštetnih zahtjeva koje Birou ZK BiH dostave drugi nacionalni biroi na iznose manje od iznosa samopridržaja reosiguravajućeg pokrića.

Takođe, ova sredstva se mogu koristiti i za plaćanje šteta po osnovu Fonda za naknadu šteta.

Fond za naknadu šteta od 257.079 KM je takođe ustanovljen na nivou Države BiH i služi za nadoknadu šteta prema oštećenicima iz zemlje i inostranstva u slučaju da društvo iz BiH nije izvršilo isplatu štete zbog likvidacije, stečaja i slično. Upravni odbor Biroa Zelene Karte BiH na sjednici održanoj 15.12.2011. godine donio je Odluku broj: 04-01-2-4174-6/11 o donošenju „Finansijskog plana Fonda za naknadu šteta za 2011. godinu“ i načinu popunjenja Fonda za naknadu šteta za 2012. godinu. Na osnovu ovog akta članice su bile dužne uplatiti iznos od 500.000 KM.

Ukupna vrijednost sredstava angažovanih u ovim fondovima je 658.642 KM.

U skladu sa Zakonskim odredbama, Društvo je u 2022. godini održavalo već uložena sredstva i ulagalo nova slobodna sredstva u raspoložive finansijske instrumente, poštujući prije svega načela sigurnosti ulaganja, tržišnosti, isplativosti, likvidnosti te odgovarajuće disperzije ulaganja.

Dugoročni plasmani u zemlji odnose se na:

Opis	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
<i>Dugoročno oročeni depoziti u bankama:</i>		
Atos (Sber) banka		600.000
Mikrofin banka	100.000	100.000
Nova banka	300.000	3.500.000
Ukupno:	400.000	4.200.000

Dugoročno oročena novčana sredstva kod poslovnih banaka su oročena na period duži od godinu dana, sa kamatnom stopom za Novu banku od 0,90% i za Mikrofin banku od 1,50% godišnje.

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 400.000 konvertibilnih maraka se odnose na dugoročno oročena novčana sredstva kod Mikrofin banke a.d. Banja Luka i Nova banke a.d. Banja Luka na periode od 24 mjeseca.

5.4. Zalihe i dati avansi

Opis	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
Materijal	2.959	4.483
Zalihe, neto	2.959	4.483
Bruto dati avansi	202.161	217.851
Ispravka vrijednosti datih avansa	149.450	150.084
Dati avansi – ukupno:	52.711	67.767
Zalihe i dati avansi – ukupno:	55.670	72.250

5.5. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi štete i ostali kupci

Opis	Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	Potraživanja po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u zemlji	Potraživanja po osnovu učešća u šteti u zemlji	Ostali kupci	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	1.857.726	82.699	8.953	107.322	2.056.700
Bruto stanje na kraju godine	1.862.149	36.373	757.472	59.207	2.715.201
Ispravka vrijednosti na početku godine	1.008.457			37.164	1.045.621
Ispravka vrijednosti na kraju godine	725.302			37.164	762.466
Neto stanje					
31.12.2022. godine	1.136.847	36.373	757.472	22.043	1.952.735
31.12.2021. godine	849.269	82.699	8.953	70.158	1.011.079

5.6. Druga potraživanja

Opis	Potraživanja iz specifičnih poslova	Druga potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku god. Godine	647.924	159.368	807.292
Bruto stanje na kraju godine	883.107	539.695	1.422.802
Ispravka vrijednosti na početku godine	75.845	23.493	99.338
Ispravka vrijednosti na kraju godine	75.843	23.494	99.337
Neto stanje			
31.12.2022. godine	807.264	516.201	1.323.465
31.12.2021. godine	572.079	135.875	707.954

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Potraživanja iz specifičnih poslova na dan bilansa obuhvataju:

Naziv	Bruto	Ispravka	Neto
Dati avansi za štete	1.362		1.362
Potraživanja po osnovu prava na regres	691.813	30.309	661.504
Potraživanja za provizije iz poslova osiguranja i reosiguranja	69.437		69.437
Potraživanja za uslužno izvršen uviđaj	17.700		17.700
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	102.795	45.534	57.261
Ukupno:	883.107	75.843	807.264

Druga kratkoročna potraživanja na dan bilansa obuhvataju:

Naziv	Bruto	Ispravka	Neto
Potraživanja za kamatu	314.423		314.423
Akontacija poreza na dobit	178.757		178.757
Ostala potraživanja	46.515	23.494	23.021
Ukupno:	539.695	23.494	516.201

5.7. Kratkoročni finansijski plasmani

Opis	Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	1.844.254	6.905.712	8.749.966
Bruto stanje na kraju godine	560.814	9.599.850	10.160.664
Ispravka vrijednosti na početku godine	1.249.685		1.249.685
Ispravka vrijednosti na kraju godine	558.227		558.227
Neto stanje			
31.12.2022. godine	2.587	9.599.850	9.602.437
31.12.2021. godine	594.569	6.905.712	7.500.281

Kratkoročni finansijski plasmani obhvataju pozajmice fizičkim i pravnim licima.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti obuhvataju:

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

- ulaganje u obveznice, hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono – razvojnoj banci Republike Srpske. Na dan bilansa struktura ulaganja u ove hartije je sljedeća:

Oznaka	Količina	Cijena	Vrijednost
PCPC-O-A	1.105.664	0,09960	110.124
PCPC -O-B	754.903	0,09900	74.735
PCPC -O-C	1.625.626	0,09930	161.425
PCPC -O-D	423.600	0,19840	84.042
PCPC -O-E	399.839	0,29550	118.152
PCPC -O-F	650.630	0,29550	192.261
PCPC -O-G	519.840	0,29520	153.457
PCPC -O-H	94.000	0,39400	37.036
PCPC -O-I	430.251	0,49500	212.974
PCPC -O-K	352.395	0,68250	240.510
PCPC -O-L	185.000	0,87570	162.004
PCPC -O-M	82.540	0,97200	80.229
PCPC -O-N	200.000	0,97000	194.000
PCБД-018	1.500	999,90	1.499.850
PCБД -019	1.000	971,40	971.400
PCБД-019	530	971,40	514.842
PCPC-O-Б	75.172	0,09900	7.443
PCPC-O-И	40.000	0,49500	19.800
PCPC-O-Ј	19.000	0,58800	11.172
PCPC-O-К	230.454	0,68250	157.285
PCPC-O-Л	192.131	0,87570	168.249
PCБД-026	2.200	968,30	2.130.260
PCБД-032	600	1.000	600.000
PCБД-035	1.000	978,60	978.600
Ukupno:	7.387.875		8.879.850

- ulaganje u obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu u RS, odnosno BiH. Na osnovu Člana 9, Stav 1, Tačka 5 Društvo je izvršilo ulaganje u obveznice emitenta MKD Kredis a.d. Banja Luka i MKD Auris a.d. Banja Luka. MKD Kredis i MKD Auris su pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj, odnosno Bosni i Hercegovini. Na dan bilansa struktura je sljedeća:

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Oznaka	Količina	Cijena	Vrijednost
AURS-O-A	1.200	600	720.000
Ukupno:	1.200		720.000

5.8. Gotovina

Opis	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
Poslovni računi - domaća valuta	1.657.379	449.209
Poslovni račun – strana valuta	224.208	4.960
Blagajna - domaća valuta	1.366	2.113
Ispravka vrijednosti - domaća valuta	-3.632	
Ispravka vrijednosti - strana valuta	-3.398	
Gotovina i ekvivalenti gotovine – ukupno:	1.875.923	456.282

Na dan bilansa novčana sredstva na poslovnim računima u domaćoj valuti čine novčana sredstva na računima kod sledećih banakau oba entiteta:

Naziv Banke	Iznos
Komercijalna Banka a.d. Banja Luka	283.153
Atos (Sberbank) a.d. Banja Luka	18.529
Pavlović Banka Int. a.d. Banja Luka	427.450
UniCredit Banka d.d. Mostar	497.041
Nova banka a.d. Banja Luka	398.650
Banka Srpske a.d. Banja Luka	3.632
Ziraat bank BH d.d. Sarajevo	30
Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	10.595
Intesa Sanpaolo bank d.d. Sarajevo	18.298
Ispravka vrijednosti - domaća valuta	-3.632
Ukupno:	1.653.747

5.9. Aktivna vremenska razgraničenja

Opis	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
Razgraničeni troškovi pribave	2.712.157	2.019.191
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	466.454	132.840

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Prenosna premija koja pada na teret reosigurača i saosigurača	609.605	592.111
Rezervisane štete koje padaju na teret saosiguravača i reosigu.	323.540	1.358
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno:	4.111.756	2.745.500

Najveću stavku u strukturi ove pozicije čine razgraničeni troškovi pribave koji u strukturi AVR-a učestvuju sa 65,96% i pokazuju rast za 34,32 %. U ostala razgraničenja spadaju: Unaprijed plaćeni troškovi za štete, Unaprijed plaćeni troškovi zakupa, Unaprijed plaćeni troškovi po osnovu ostalih ugovora, Unaprijed plaćeni troškovi reklamnog prostora i ostalo.

5.10. Kapital

Opis	31.decembra 2022.	31. decembra 2021.
Aksijski kapital	6.250.000	5.250.000
Zakonske rezerve	520.417	501.730
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	1.409.659	2.054.593
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	842.487	373.753
Kapital-ukupno:	9.022.563	8.180.076

Pozicija kapitala bilježi pad u odnosu na prethodnu godinu 20,63%. Prema Zakonu o privrednim društvima, akcionarsko društvo je obavezno da u zakonske rezerve unosi 5% dobiti na kraju tekuće godine umanjene za gubitak iz prethodne godine, sve dok te rezerve zajedno sa rezervama kapitala ne dostignu visinu od najmanje 10% osnovnog kapitala ili osnivačkim aktom, odnosno statutom određeni veći dio osnovnog kapitala. Zakonske rezerve za dan 31.12.2022 godine iznose 520.417 KM.

Struktura akcijskog kapitala Društva na dan 31. decembar 2022. godine je sljedeća:

Akcionari	Broj akcija	Iznos KM	%
Obične akcije:			
Zoran Tunjić	42.500	4.250.000	100
Povlaštene akcije:			
Zoran Tunjić	19.989	1.998.900	99,9824
Branislav Gecić	10	1.000	0,016
Alibabić Semeđ	1	100	0,0016
Ukupno:	52.500	5.250.000	100

Svaka redovna akcija daje pravo na 1 glas. Sve akcije su uplaćene u cjelosti, izdane u namaterijalizovanom obliku, slobodno su prenosive i vode se kod Centralnog registra HOV.

Nominalna vrijednost jedne obične i povlašćene nekumulativne akcije sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine je ista, i iznosi 100 konvertibilnih maraka.

Društvo je na osnovu odluke skupštine akcionara o raspodjeli neraspoređene dobiti iz prethodnih godina broj 08-1211-9-25/22 od 04.08.2022 godine povećalo osnovni kapital u iznosu od 1.000.000 KM.

5.11. Dugoročna rezervisanja

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Rezervisanja za otpremnine i beneficije zaposlenih	73.429	73.429
Dugoročna rezervisanja – ukupno:	73.429	73.429

Rezervisanja za zarade zaposlenih u skladu sa MRS 19 iznose 73.429 KM. Standard se primjenjuju od 2009. godine i rezervisanja se rade na kraju poslovne godine.

5.12. Dugoročne obaveze

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Obaveze po emitovanim dugoročnim HOV	5.737.500	6.412.500
Dugoročne obaveze-ukupno:	5.737.500	6.412.500

5.13. Kratkoročni krediti

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Obaveze po kratkoročnim kreditima	60.000	
Kratkoročni krediti-ukupno:	60.000	

5.14. Obaveze za premiju i specifične poslove

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Obaveze za povrat neiskorištenog dijela premije	58.521	22.574
Obaveze za premiju i specifične poslove-ukupno:	58.521	22.574

5.15. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Obaveze za neto zarade	167.008	137.886
Obaveze za porez na zarade	35.990	15.895
Obaveze za doprinose na zarade	171.013	156.068
Obaveze za ostale doprinose na zarade	1.377	1.467
Obaveze po osnovu bruto zarada – ukupno:	376.978	311.316

Kratkoročne obaveze iznose 376.978 KM i prate prošlogodišnji nivo. U 2022. godini Društvo je uspjelo na vrijeme da izmiri obaveze prema zaposlenim i budžetima. Stanje obaveza odnosi se na obračunatu platu u decembru 2022. godine koja je isplaćena u januaru 2023. godine.

5.16. Ostale kratkoročne obaveze

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	17.099	16.998
Obaveze prema članovima upravnog i odbora za reviziju	3.020	4.420
Dobavljači u zemlji	512.402	752.993
Obaveze po osnovu ugovora o zakupu i drugih ugovora	34.180	61.913
Druge obaveze iz poslovanja - ukupno	566.702	836.324
Obaveze za porez na dobit		23.712
Obaveze za ostale poreze	199.060	180.178
Ostale kratkoročne obaveze ukupno:	765.762	1.040.214

5.17. Pasivna vremenska razgraničenja

Opis	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
Prenosne premije neživotnih osiguranja	14.754.451	14.014.727
Rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete	1.555.113	527.373
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	4.682.316	4.455.031
Pasivna vremenska razgraničenja – ukupno:	20.991.880	18.997.131

Prenosna premija neživotnih osiguranja

Društvo je na dan 31.12.2022. godine obračunalo prenosnu premiju u iznosu od 14.754.451 KM. Osnovica za obračun bruto prenosne premije je obračunata premija u tekućem obračunskom periodu. Obračun prenosne premije je urađen prema vremenu trajanja osiguranja po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju a na osnovu preostalog broja dana trajanja osiguranja nakon dana bilansiranja a putem automatske obrade podataka.

Na dan bilansa prenosna premija po vrstama osiguranja najvećim dijelom se odnosi na rezervacije za prenosnu premiju za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima.

Rezervisane štete neživotnih osiguranja

Stručna služba Društva je na dan 31.12.2022. izvršila obračun rezervacija za štete u iznosu od 6.237.429 KM. Obračun je izvršen, u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacije za štete i potpisan od strane ovlaštenog aktuara. Obrada šteta i popunjavanje izvještaja o rezervisanim i rešenim štetama vrši se u centrali Društva u Banjoj Luci. Rezervisane štete RBNS AO u iznosu od 1.555.113 KM za prijavljene štete i rezervisane štete IBNR AO u iznosu od 4.682.316 KM, za neprijavljene štete po aktuarskoj procjeni.

5.18. Prihodi od premije osiguranja

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Obavezna osiguranja od autoodgovornosti	25.195.144	23.984.064
Osiguranje od nezgode	1.401.715	1.016.894
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	184.626	133.341
Osiguranje motornih vozila -kasko	1.045.749	835.967
Osiguranje imovine od požara	343.895	446.532
Osiguranje od opšte odgovornosti	521.791	640.976
Prihodi od premije osiguranja kredita	284.668	379.040
Prihod od premije saosiguranja	164.248	170.170
I Bruto premija - ukupno	27.662.390	24.881.184
II Promjena prenosne premije	739.723	1.362.900
III Prihod od premije osiguranja neto (I+II)	28.402.113	26.244.084

Prihodi od premije osiguranja koji pokazuju rast za 8,20 % u odnosu na prethodnu godinu sa učešćem u ukupnim poslovnim prihodima sa 88 %.

5.19. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi štete

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta - reosiguranje	2.106.198	368.279
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi štete - ukupno:	2.106.198	368.279

Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta (reosiguranje i saosiguranje) iznose 2.106.198 KM i veći su za 1.737.919 KM u odnosu na prethodnu godinu.

5.20. Prihodi od povrata poreških dažbina dotacija donacija subvencija i slično

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Prihodi po refundacija neto plate	25.123	74.166
Prihodi od povrata poreških dažbina-ukupno:	25.123	74.166

5.21. Ostali poslovni prihodi

Opis	31. decembra 2022.	31.decembra 2021.
Prihodi po osnovu provizije po osnovu ugovora o reosigur.	319.779	195.613
Prihodi od regresnih potraživanja	480.001	481.967
Prihodi od uslužnih zapisnika	2.475	6.768
Prihodi od zelenih kartona	66.072	129.784
Prihodi od zakupa	62.650	51.848
Prihodi od otkupa šteta	15.885	11.415
Ostali nepomenuti poslovni prihodi	9.552	14.461
Ostali poslovni prihodi - ukupno:	956.414	891.856

Najveće učešće u strukturi ovih prihoda imaju prihodi od regresnih potraživanja sa učešćem od 50,18% koji ujedno imaju blagu tendenciju pada u odnosu na 2021. godinu. Prihodi od prihodi od izdavanja u zakup i prihodi od otkupa šteta su veći u odnosu na isti period prethodne godine, dok prihodi od zelenih kartona i uslužno izvršenih uviđaja imaju tendenciju pada.

5.22. Funkcionalni rashodi

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Doprinosi birou zelene karte	409.570	372.493
Doprinosi zaštitnom fondu	221.900	232.964
Naknade agenciji za osiguranje	187.720	169.734
Naknade agenciji za nadzor FBIH	29.280	21.480
Rezervisanja za preventivu		
I Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose - ukupno	848.470	796.671
Naknade šteta osiguranja od autoodgovornosti	8.013.540	5.996.624
Naknade šteta osiguranja od nezgode	20.265	62.883
Naknade šteta kasko	588.692	671.072
Naknada šteta od osiguranja robe u transportu	0	4.293
Naknada šteta kolektivno osiguranje radnika	792.106	553.880
Naknada šteta osiguranja učenika i studenata	51.180	25.812
Naknada šteta putno zdravstveno osiguranje	34.417	27.781
Naknada šteta po osnovu osiguranja od požara	1.514.854	21.561
Naknada šteta po osnovu drugih vidova osiguranja imovine	7.899	72.761
Rashodi po osnovu premija reosiguranja	1.355.685	870.206
Rezervisanja za prijavljene nelikvidirane štete	1.426.688	593.106
Rezervisanja za neprijavljene štete	288.249	1.135.796
Troškovi regresnih potraživanja	58.684	32.584
Troškovi sudskih taksi	23.394	19.475
Troškovi sudskog vještaka	40.055	31.400
Ostali troškovi obrade šteta	20.087	20.564
II Naknade štete i ostale naknade neživotnih osiguranja	14.235.793	10.139.798
Funkcionalni rashodi - ukupno:	15.084.263	10.936.469

Najveći iznos u strukturi rashoda za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose, sa učešćem od 48,27% čine doprinosi Birou Zelene karte BiH koji pokazuju blagu tendenciju rasta za 9,95% u odnosu na prethodnu godinu. Doprinosi Zaštitnom fondu imaju tendenciju pada od 4,74%.

Ukupne naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja u strukturi ukupnih rashoda učestvuju sa 42,82%. Naknade šteta neživotnih osiguranja AO predstavljaju dominantnu poziciju i iznose 8.013.540 KM sa učešćem od 56,29% u strukturi troškova naknade šteta i ostalih naknada neživotnih osiguranja.

U narednoj tabeli možemo vidjeti da ukupne naknade šteta neživotnih osiguranja iznose 11.022.954 KM. Broj riješenih šteta u 2022-oj godini je 4.307 što je za 18% više od prethodne godine kad je broj riješenih šteta bio 3.650. Likvidirani iznos za 2022. godinu je 11.022.954 KM. Broj odbijenih šteta za 2022. godinu iznosi 748 a u 2021oj godini iznosio je 601.

Društvo uredno izmiruje nastale obaveze po osnovu šteta. Stopa efikasnost rješavanja odštetnih zahtjeva iznosi 99% , a stopa efikasnosti u isplati odštetnih zahtjeva iznosi 100%.

5.23. Troškovi sprovođenja osiguranja

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Troškovi amortizacije	596.678	514.479
Troškovi materijala, goriva i energije	486.486	475.295
Troškovi provizija	1.551.052	1.170.688
Troškovi proizvodnih usluga zakupa i reklame	9.238.022	9.413.649
Nematerijalni troškovi	2.321.367	2.355.242
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	2.719.108	2.391.251
Troškovi sprovođenja osiguranja- ukupno:	16.912.713	16.320.604

Najveći dio troškova od proizvodnih usluga čine troškovi zakupa i to: troškovi zakupa reklame na pokretnoj stvari 594.000 KM, troškovi zakupa reklame na nepokretnoj imovini 7.013.960 KM, troškovi zakupa poslovnih prostora 848.729 KM, ostali troškovi zakupa 10.703 KM, troškovi reklame i propagande 477.447 KM, troškovi održavanja 78.676 KM. Troškovi zakupa na pokretnoj i nepokretnoj stvari odnose se na plaćene naknade fizičkim licima za zakup reklamnog prostora na automobilima ,teretnim vozilima i nekretninama. Na sve ugovore obračunat je porez na prihod od kapitala u skladu sa važećim poreskim propisima.

Nematerijalne troškove najvećim dijelom čine: troškovi donacija 274.320 KM, sponzorstva 958.011 KM, troškovi telefonskih usluga 138.074, ostali nem. troškovi 235.397 KM.

5.24. Finansijski prihodi

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Prihodi od kamata	295.154	266.450
Pozitivne kursne razlike	95	
Finansijski prihodi - ukupno:	295.249	266.450

5.25. Finansijski rashodi

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Rashodi kamata	245.374	135.928
Negativne kursne razlike	9	
Finansijski rashodi – ukupno:	245.383	135.928

5.26. Ostali prihodi

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Naplaćena otpisana potraživanja	1.386.592	195.214
Ostali nepomenuti prihodi	4.072	6.626
Ostali prihodi – ukupno:	1.390.664	201.840

5.27. Ostali rashodi

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	423.853	969.458
Ostali vanredni rashodi	109	46
Ostali rashodi – ukupno:	423.962	969.504

5.28. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Prihodi od usklađivanja vrijednosti HOV	82.875	185.194
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine –ukupno:	82.875	185.194

5.29. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Rashodi po osnovu usklađivanja HOV	67.163	
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine –ukupno:	67.163	

5.30. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Prihodi iz ranijih godina	60.437	105.312
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda	60.437	105.312

5.31. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda

Opis	31.decembra 2022.	31.decembra 2021.
Troškovi povrata premije iz ranijih godina	445.647	344.251
Troškovi iz ranijih godina	54.326	23.479
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijeg perioda	499.973	367.730

5.32. Tehničke rezerve

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1.	Rezerve za prenosne premije	14.754.450,95
2.	Rezerve za štete	6.237.428,54
	Tehničke rezerve-ukupno: (1+2)	20.991.879,49

Društvo je na dan 31.12.2022. godine obračunalo prenosnu premiju u iznosu od 14.754.450,95 KM. Osnovica za obračun bruto prenosne premije je obračunata premija u tekućem obračunskom periodu.

Obračun prenosne premije je urađen prema vremenu trajanja osiguranja po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju na osnovu preostalog broja dana trajanja osiguranja nakon dana bilansiranja, a putem automatske obrade podataka. Stručna služba Društva je na dan 31.12.2022. godine izvršila obračun rezervacija za štete u iznosu od 6.237.428,54 KM. Obrada šteta i popunjavanje izvještaja o rezervisanim i riješenim štetama vrši se u centrali Društva u Banjaluci.

Ukupne tehničke rezerve Društva na dan 31.12.2022. godine iznose 20.991.879,49 KM. Obračun je izvršen u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacije za štete i potpisan je od strane ovlašćenog aktuara.

Društvo je obezbijedilo dovoljno ulaganja sredstava u skladu sa Pravilnikom koja kvalitativno i kvantitativno ispunjavaju zahtjeve za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2022. godine.

Ovlašćeni aktuar Božana Bojić dala je pozitivno mišljenje na ulaganje sredstava Društva i ispunjenosti tehničkih rezervi.

5.33. Ulaganje u pokriće Garantnog fonda

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	Minimalni garantni fond	6.000.000
2	50% minimalnog garantnog fonda	3.000.000

„OSIGURANJE AURA “ A.D. BANJA LUKA

Društvo je u skladu sa članom 18. Pravilnika obavezno da iznos u visini od najmanje 50% minimalnog garantnog fonda propisanog odredbama članova 49. i 53. Zakona drži u hartijama od vrijednosti iz člana 9. stav 1. tačka 1 Pravilnika ili u namjenski oročenim depozitima iz člana 9. stav 1. tačka 14 Pravilnika, te da navedena sredstva služe isključivo u svrhu zaštite osiguranika i očuvanja solventnosti društva za osiguranje i u drugu svrhu ne mogu da se koriste.

Društvo je u skladu sa Pravilnikom izvršilo ulaganje u hartije od vrijednosti, obveznice čiji je emitent RS, u iznosu od 3.000.000 KM za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda. Ulaganja sredstava za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda za poslove za koje je Društvo dobilo dozvolu za rad je usklađeno sa članom 11. Pravilnika.

Društvo je iznos od 50% minimalnog garantnog fonda u potpunosti pokrilo ulaganjem sredstava u hartije od vrijednosti iz člana 9. stav 1. tačka 1. Pravilnika uz poštovanje uslova iz člana 18 stav 1 tačka 1. Pravilnika i ograničenja iz člana 19. tačka 1 Pravilnika.

Pregled strukture ulaganja sredstava u visini 50% minimalnog garantnog fonda dat je u sledećoj tabeli:

Oznaka	Količina	Vrijednost	Kamata	Ukupno
RSRS-O-A	1.105.664	110.124,13	859,10	110.983,23
RSRS-O-B	830.075	82.177,43	71,10	82.248,53
RSRS-O-C	1.625.626	161.424,66	447,05	161.871,71
RSRS-O-D	423.600	84.042,24	710,38	84.752,62
RSRS-O-E	399.839	118.152,42	1.035,18	119.187,60
RSRS-O-F	650.630	192.261,17	1.756,70	194.017,87
RSRS-O-G	519.840	153.456,77	76,94	153.533,71
RSRS-O-H	94.000	37.036,00	157,64	37.193,64
RSRS-O-I	470.251	232.774,25	974,96	233.749,21
RSRS-O-J	19.000	11.172,00	7,96	11.179,96
RSRS-O-K	582.849	397.794,45	731,20	398.525,65
RSRS-O-L	377.131	330.253,62	4.261,23	334.514,85
RSRS-O-M	82.540	80.228,88	173,00	80.401,88
RSRS-O-N	200.000	194.000,00	632,80	194.632,80
RSBD-018	1.500	1.499.850,00	22.356,17	1.522.206,17
RSBD-019	1.530	1.486.242,00	22.103,56	1.508.345,56
RSBD-026	2.200	2.130.260,00	46.543,56	2.176.803,56
RSBD-032	600	600.000,00	9.123,29	609.123,29
RSBD-035	1.000	978.600,00	1.780,82	980.380,82
Ukupno:	7.387.875	8.879.850,02	113.802,64	8.993.652,66

Ovlašćeni aktuar Božana Bojić dala je pozitivno mišljenje ispunjenost zakonskih propisa u vezi sa ulaganja sredstava za pokriće 50 % minimalnog garantnog fonda.

5.34. Vanbilansna evidencija

Društvo je u vanbilansnoj evidenciji evidentiralo iznos primljenih tenderskih garancija od strane poslovnih banaka.

5.35. Kontrole eksternih organa

U toku 2022. godine izvršena su dva nadzora od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske. Prema Rješenju broj 04-405-2-10/22 od 25.11.2022. godine a sve u skladu sa Zapisnikom o izvršenom redovnom neposrednom nadzoru broj 04-405-2-9/22 od 24.11.2022. godine Društvu je naloženo više mjera koje se odnose na period poslovanja 01.01.-31.12.2021. godine te period od 01.01.-30.04.2022. godine. Društvo je do dana bilansa u velikoj mjeri otklonilo sve preporuke Agencije za osiguranje.

Prema Rješenju broj 03-306-3-2/22 od 07.12.2022. godine a sve u skladu sa Zapisnikom o izvršenom vanrednom nadzoru broj 03-306-3-1/22 od 07.12.2022. godine Društvu su naložene mjere koje se odnose na primjenu uslova i tarifa neživotnog osiguranja kod ugovora zaključenih sa ugovornim organima u postupcima javnih nabavki za period 01.01.2022-16.09.2022. godine. Društvo je do dana bilansa u velikoj mjeri otklonilo sve preporuke Agencije za osiguranje.

5.36. Sudski sporovi

Izvršenim uvidom u stanje regresnih potraživanja za 2022. godinu utvrđeno je da su na dan bilansa aktivna 223 predmeta čija je ukupna vrijednost 541.566,31 KM od čega:

- Broj predmeta u postupku izvršenja 107..... 319.219,20 KM
- Broj predmeta gdje nije pokrenuto izvršenje 36..... 70.489,27 KM
- Broj predmeta koji su u parničnom postupku 80..... 151.857,84 KM

Regresni izvještaj za 2022. godinu obuhvata vremenski period od 01. januara 2022. godine do 31. decembra 2022. godine.

Aktivirani predmeti obuhvataju predmete nad kojima je služba nadležna za poslove naplate regresnih potraživanja obavljala radnje potrebne za naplatu regresnih potraživanja (npr. formiranje regresnih predmeta i slanje regresnih zahtjeva, zaključenje vansudskih poravnana, pokretanje i vođenje parničnog i izvršnog postupka, kao i druge radnje koje su nužne za vođenje regresnog postupka).

Na dan 31.12.2022. godine bilo je aktivno 250 sudskih predmeta gdje je Društvo tužena strana. Tuženi iznos je 4.019.037,34 KM , a rezervisan iznos sredstava od 394.633,80KM, od čega:

- Osiguranje nezgode: 4 sudske štete, isplaćeni iznos 9.370,00 KM, rezervisano 900,00 KM;
- Uslužne štete po zelenoj karti: 1 sudska šteta, isplaćeni iznos 1.350,00 KM, rezervisano 200,00 KM;
- Osiguranje kasko: 8 sudskih šteta, isplaćeni iznos 28.386,33 KM, rezervisano 2.200,00 KM;
- Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila: 237 predmeta, isplaćeni iznos 3.979.931,01 KM, rezervisano 391.333,80 KM

5.37. Povezana lica

Po osnovu vlašništva povezano lice Društva je Zoran Tunić. Društvo je vlasnik 35 % kapitala u MKD Credis a.d. i 12,50 % kapitala u MKD Auris a.d. Na dan bilansa Društvo je iskazalo iznos pozajmice prema vlasniku u iznosu od 491.561 KM. Po navedenom osnovu Društvo je evidentiralo prihod od kamata u iznosu od 14.288 KM. Na dan bilansa stanje kupljenih obveznica MKD Auris a.d iznosi 720.000 KM.

5.38. Događaji nakon datuma bilansa

Nakon datuma bilansa ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivanje u ovim izvještajima.

5.39. Izloženost rizicima

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima je definisano računovodstvenim politikama Društva.